

ПОЗОРИШТЕ.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЋИЋ.

ИЗЛАЗИ ЧЕТИРИ ПУТА НА НЕДЕЉУ НА ПО ТАБАКА. — СТОЈИ ЗА НОВИ САД 40, А НА СТРАНУ 60 НОВ. МЕСЕЧНО. — ЗА ОГЛАСЕ
НАПЛАЋУЈЕ СЕ ОД ЈЕДНЕ ВРСТЕ 3 НОВ. И 30 ЗА ЖИГ СВАКИ ПУТ.

ЉУБАВНО ПИСМО.

Шаљива игра у I. радњи, од Косте Трифковића.

ОСОБЕ:

Васа Видић, лечник	Сајевић.	Лаза Дражић, адвокат	Ружић.
Марија, његова жена	Ј. Сајевићка.	Судија, његова жена	Ј. Поповићева.
Евица, његова сестра	Л. Хаџићева.	Јован, видићев слуга	Добриновић.
Милан, свичин љубавник	Лукић.	Збива се у видићевој кући.	

(Овај је комад приказан први пут у Вршцу 25. септембра 1873.)

ЧИН I.

ПОЈАВА ПРВА.

(Укусно намештена соба. Десно у зачељу насловача, а близу ње виси шлофрок.)

Јован (сам.)

ЈОВАН (сам, ступа у собу.) Слуга бити, то је сто пута горе, него бити господар. Кад бих се још једаред на свет родио, то бих само под тим условом учинио, да не будем слуга. Још ме само то теши, да читав свет није ништа друго него слуга. Јер, на пример, које слуга, тај је већ по себи слуга, мој господар као лечник слуга је својих болесника, адвокати, трговци, занатлије, то су слуге својих муштерија, судија је слуга свију процесција, министар је слуга целог сабора, сабор је слуга својих бирача, бирачи су слуге својих кортеша, кортеши опет служе оном, који боље плати, и тако даље, и тако даље. Све дакле на једно излази и зависи од случаја. Ја сам, на пример, данас случајно баш слуга, а министар је случајно министар, а сутра може случајно министар бити слуга, а ја случајно министар. Слуга сам понизан, кад бих ја био министар! Прво и прво бих се старао за потомство, то јест, дао бих се фотографисати, да има спомен од мене, онда бих се

старао за своје ближње, то јест, позвао бих цело министарство на част, онда бих се старао за остали народ, то јест, начинио бих нов закон о плаћању пореза, онда бих се, бومه, постарао и за себе, то јест, искао бих се да дођем у пензију, па би лепо мирно и спокојно живио и давао новаца под интерес. Да, да, то би врло лепо било, кад би било, али по што није, то Јованемани се умствовања и гледај свога посла. Посла? Ко би радио на таквој врућини, и то одмах после ручка. (Гледа на сат) Тек је један и по сата! Господар спава, госпођа спава, госпођица, по свој прилици ако не пише љубавна писма, такође спава, дакле ћеш Јоване и ти спавати! (Пређе насловачи.) Насловачо драга, у теби сам сањао више пута о лепшој будућности, у твоја ћу се наручја и сада да бацим. (Седне) Красна комозија овака једна насловача, мора да су је слуге измислиле. Охо! Та ја сам у новом капуту. Лепа штедљивост! Да на што је господарев шлофрок! (Устане, скида капут и и обуче шлофрок.) Штедљивост је круна свију осталих врлина, рекао је неки филозоф, чије име по свој прилици никад нисам ни чуо. (Седне) На сада збогом свете, ја се с тобом праштам, али на кратко време, то јест, док господар по мене не зазвони. А, а! (Зева и заспи.)

П О Ј А В А Д Р У Г А.

Евица и пређашњи.

Евица (ступи лагано у собу.) Јован, и то, по сво-
ме обичају, у наслоњачи у братовљевом шлофроку.
Са свим добро, не ћу га још пробудити. Прво да
видимо шта Милан пише. (Извади писамце и чита)
„Слатка моја Евице! Ја ћу доћи тачно у
шест сата, али ако желиш, да дођем пре, а ти
ми јави, јер бих се и онако врло радо опростио
једне несносне посете, која ми је за после подне
пријављена. Како стоји са нашим стварима? Хоће
ли наша љубав још дуго остати несносна тајна?
Ох, ја једва чекам да целом свету кажем, да те
неизмерно љубим. Твој Милан.“ (Пољуби писмо) Дра-
ги мој Милан, како ме воли, како је нестриљив.
Ах! А зар ја нисам? Кад бих само смела да се
брату исповедим! Већ сам толико пута науми-
ла, па кад већ мислим, готово је, а мени се тако
нешто стегне овде (показује на грло) да нисам у
стању ни речице изустити. А кад би ме брат
запитао шта ми је, онда му кажем, да ме
боли глава, а он ме онда по сата саветује, да
се чувам од промаје и да ми неке пи-
дуле, које морам да гутам ни крива ни дуж-
на. До сада сам већ због Милана сто двадесет и
седам пилула прогутала. Толико жртава није
ваљда принела ни Јулија своме Ромеу. Али брзо,
да му одговорим. Чини ми се кад му пишем, да се
с њиме разговарам! (Пређе столу и пише писмо) „Дра-
ги мој! Твоје сам писмо примила и пољубила.
Велиш да ћеш доћи у шест сата, а ако желим
пре, да ти јавим. Да како, што пре то боље,
тако ћеш се бар опростити несносне посете,
која те очекује. Моји још ништа не знају, за то
мора наша љубав још тајна остати. Чувај се,
молим те, да се како не одаш. Скорим до ви-
ђења. Твоја Евица.“ Тако, писмо је готово, а
сада ћемо да пробудимо постиљон дамур—а!
(Приђе Јовану) Јоване! (Јован хрче) Јоване море!

Јован. Не дрмајте ме!

Евица. Шта је? Шта говориш?

Јован. Не дрмајте ме, велим, кад се фотограф-
ишем.

Евица. Шта је? Фотографишеш?

Јован. Никад мира од навале депутација.

Евица. Депутација?

Јован. Оставите вашу молбу овде, ја ћу већ
видити.

Евица. Море, Јоване, шта је теби? Зар ти
још спаваш? (Дрма га).

Јован. Хе, министарска се столица јако љубља.

Евица (Дрма га) Устани кад ти кажем!

Јован. Одступам, дајте само пензију!

Евица. Море, Јоване, зар ти још спаваш?

Јован (скочи) Спавам? Ја! Дакле то није у
истини! О, што сте ме пробудили госпођице, бар
да сте само још мало причекали, да добијем
пензију за овај месец.

Евица. Ово ћеш писмо предати господину
Милану.

Јован. Разумем! (За себе) Кажем ја да није
спавала!

Евица. Али онако, да нико не види.

Јован. Разумем!

Евица. Ево ти писмо! (Пружи муписмо, а Јован
узме писмо, и пружи другу руку) Разумем! (Да му напиток)
Али одмах да си предао, ствар је врло журна! (Оде.)

ПОЈАВА ТРЕЋА.

Пређашњи (без Евице)

Јован (сам) Разумем! (Гледи на новац) Само ше-
стак? Цена је јако пала! Код првог је писма
била много већа поштарина. Хја! Каква пошта-
рина онака и пошта. Ко мање плати, тај дуже
чека. Да ја зажмурим, не бих ли како дошао до
моје пензије, (седне у наслоњачу) а писму ваљда
не ће шкодити, ако се мало згреје у моме џепу.
(Тури писмо у џеп од шлофрока) Дакле да продужи-
мо спавање. Где сам оно.... стао?... (Почне дремати)
Да.... реч је била о пензији.... Држим вас за
реч.... Господо.... за реч.... (Чује се звоно. Јован
ђипи) Господар! (Чује се с поља видићев глас) („Јо-
ване“) Ево ме, ево! (Брзо скида шлофрок и обуче ка-
пут а писмо заборави у шлофроку) (Чује се опет „Јо-
ване“) Шта заповедате! Никадмира... (чује се опет:
„Та Јоване“), од силних интерпалица! (Пође.)

П О Ј А В А Ч Е Т В Р Т А.

Видић и пређашњи.

Видић (ступи) Зар си ти глув? Морам ли ја
десет пута викати? Шта си стао? Где је мој
шлофрок? (Јован му га дода — Видић га обуче) Од-
лази! Па буди тачнији, ако желиш мене служити.

Јован (за се) Служићеш и ти мене, само док
се ја разболим. (Оде)

П О Ј А В А П Е Т А.

Видић (сам) за тим Дражић.

Видић (погледа на сат) Два сата и по! Спавао
сам дакле читав сат. Баш добро овако мало про-

дремати после ручка. Моја жена за цело још спава, идем да је пробудим. (Пође к вратима)

Дражић (с врата) Сервус Васо!

Видић. О, сервус Лазо (рукую се) Које добро? али де седи.... Обеш једну цигару или волиш на лулу? . . .

Дражић. Не ћу ништа . . . немам времена, мо-рам одмах ићи . . . дошао сам само да вам јавим, да ће моја жена доћи к вама на после подне.

Видић. Томе ће се моја Марија радовати — идем одмах да јој кажем.

Дражић. Остани само овде . . . кажи јој до-цније, имам нешто разговорати с тобом.

Видић. Хо, хо! Па је ли што озбиљно?

Дражић. Са свим озбиљно . . . То јест, није баш тако озбиљно, ал' је ипак доста озбиљно.

Видић. Лепс, ако те разумем, нек сам хуља.

Дражић. Слушај — је смо ли овде сами?

Видић (гледи испод стола.) Са свим сами — Пинч је отишао у другу собу.

Дражић. Теби је увек до лудорије. Слушај докторе, ја бих те нешто молио.

Видић. Прво да то, што ћеш ме молити, од-мах учиним.

Дражић. А то се разуме!

Видић. Друго, да то, што ћеш ме молити одмах учиним.

Дражић. А, то се разуме!

Видић. Треће, да ми у подобном случају на услузи стојим.

Дражић. И то се разуме!

Видић. Дакле знам већ шта је. (Вади буџелар) Изгубио си на фарблу, па обеш да ти узајим новаца.

Дражић. Ни налик!

Видић. Онда је на плагеру.

(Наставиће се.)

Д И Ш Т И Њ И Ш.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(„Марнова сабља.) Међу свима пригодним комадима и алегоријама заузима „Марнова сабља.“ онако као што се на нашој позорници приказује, без сваке сумње једно од првих места. О томе смо се и опет уверили, када смо тај комад гледали 26 децембра. Сви знаменитији моменти из повеснице нашега народа износе нам се ту у живим алегоријским сликама, па нам се те слике тумаче у песничком облику речима, које су пуне добрих поука и лепих родољубивих мисли и осећаја. Комаду овом даје још особиту вредност лепа музика, којој налазимо пара ни у једном другом комаду српском. Наш даровити Јенко стекао је себи том музиком нов венац славе. О самој представи имамо толико да кажемо, да је испала на потпуно задовољство наше публике, која је живим плескањем по-пратила многа места у том делу. Особито допадање и бурно одобравање изазвала је нарочито слика, у којој се по-јављују борци за срећу, просвету и напредак рода свога: Доситије Обрадовић, Сава Текелија, Вук Караџић и Ј. С. Поповић.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

* (Ред позоришних представа месеца јануара.) 1. „Циганин,“ (по други пут.) — 3. „Дона Дијана.“ — 6. „Стари бака и његов син хусар.“ — 7. „Сеока школа“ (нов.) — 10. „Гренгоар,“ (нов.) „Без женидбе.“ — 13. „Мишел Перен,“ с новом (поделом улога.) — 14. „Свечана представа.“ — 17. „Рукавица и лепеза.“ — 20. „Потурица“ — „Присни пријатељи,“ (нов) — 24. „Краљ Лир.“ — 27. „Роб“ (нов) — 29. „Виљем Тел.“ (нов.) — 30. „Уњкава комедија.“

Замена: „Париски кочијаш“, „Дон Карлос“, „Милош Обилић,“ „Млетачки трговац,“ „Осма тачка,“ „Роман сирог младића“

С И Т Н И Ц Е.

* (Мушка и женска порота.) У уједињеним државама северне Америке судила је пре негде, ваља да први пут од када је света, порота од мушких и женских. Председник суда поздравно је пороту овим речима: „Госпође и господо! Чудан је то појав кад видимо, да жене врше поротничке дужности. Да се жене ослободе и рашире њихова политичка права, о томе се сада ради у нашој домовини из петних жила. Ја се никада нисам мешао у те расправе, али за то бих се ипак усудио приметити, да је жена често жртва подлости, злочина и страсти мушких, а да нема увек снаге бранити се од њих. Ја сам тог уверења, да се женама мора дати стална моћ за особну им обрану, а нама је задатак, да у том покрету предњачимо и да први идемо на нишан. Сав свет гледа данас на ово наше судиште. Нема у томе никакве непристојности, што су жене поротнице, а ја им јемчим, да ће их овај суд бранити свом снагом својом. Била би за нас увреда и срамота, кад би се у овом храму правде и правде усудио когод изустити и најмању реч, коју не би могла саслушати и најстидљивија жена. Додајем још, да би то била велика жалост за нас, кад би ма који од нас занемарио част и поштовање према женама, па кад би оне ради какве неспретне речи или ради чега другог запречене биле вршити дужности, које им налаже закон. Завршујем наглашујући на посе, да има послова о којима само жене могу судити.“

Издаје управа српског народног позоришта.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

15. ПРЕДСТАВА.

ВАН ПРЕТПЛАТЕ.

У НОВОМЕ САДУ У УТОРАК 1. ЈАНУАРА 1874.

ПО ДРУГИ ПУТ:

Щ И Г А Њ И Њ.

Позоришна игра у 3 чина, с певањем, од Е. Сиглиетије, посрбио Јустин Милан Шимић,
музика од А. Милчинског.

О С О Б Е:

Градић, спахија	Марковић.
Глиша Краткић, богат тежак, нежењен старкеља	Пешић.
Ђорђе, његов синовац	Недељковић.
Макса, тежак	Соколовић.
Ракица, његова жена	Ј. Поповићева.
Евица, њена кћи из првога брака	Ј. Маринковићева.
Живко, циганин	Лукић.
Петко, његов син	Сајевић.
Ружица, његова кћи	Ј. Сајевићка.
Јефта, спахински пандур	Петровић.
Кишбиров	Добриновић.
Сара	М. Недељковићка.
Анка { просте девојке	Ј. Хаџићева.
Пела {	Б. Хаџићева.
Кум	Вожовић.
Девер	Добриновић.

Збива се у градићевом селу.

У четвртак 3. јануара: „**ДОНА ДИЈАНА**“. Шаллива игра у 5 чинова, од Морета, по преради К. А. Вестовој, превео Милорад Поповић Шапчанин.

Ко од наших претплатника жели своја места за ову представу задржати, нека се изволи тога ради пријавити у позоришној писарници најдуже до 11. сахата пре подне.

Поштовани претплатници умољавају се, да би изволили исплатити први део своје претплате или у трговини браће Поповића или у вече на каси.

БОЛУЈУ: М. СУВОТИЋ, Н. РАШИЋ, Љ. ЗОРИЋЕВА.

ПОЧЕТАК У 7 А СВРШЕТАК У 10 САХАТА.